VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vuoden 2027 talousarvioesitys: Luku 35.10 Ympäristön ja luonnonsuojelu

NIINA HUOTARI, BUDJETTINEUVOS

YMPÄRISTÖVALIOKUNTA 2.10.2026

Talousarvioesitys 2027 luvun 35.10 osalta

- Lukuun 35.10 Ympäristön- ja luonnonsuojelu ehdotetaan määrärahoja yhteensä 141 milj. euroa (TA 2026 139 milj. euroa)
- Momentille 35.10.21 Eräät luonnonsuojelun menot ehdotetaan 1 milj. euroa vaelluskalaesteiden poistoon kohdistuen Helmi-ohjelmaan (investointiohjelma)
- Momentille 35.10.61 Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen ehdotetaan hallitusohjelman ja kehyksen mukainen 2 milj. euron lisäys Saaristomeren ja vesiensuojeluun.
- Momentille 35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot ehdotetaan 4 milj. euroa Metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaan (METSO)
- Lisäksi momenteille kohdentuu erinäisiä teknisluontoisia muutoksia, kuten Eduskunnassa tehtyjen kertaluonteisten lisäysten poistoja, muita määräaikaisten lisäysten poistumisia, toimintamenosäästöjä ja palkkaustentarkistuksia.
- Talousarvioesitys ei sisällä ennallistamisasetuksen toimeenpanoon liittyviä määrärahalisäyksiä, sillä asetuksen toimeenpano on kesken.
- Hiilineutraalisuuteen liittyviä tavoitteita edistetään yhteensä n. 2,2 mrd. eurolla, mikä on 214 milj. euroa vähemmän kuin v. 2026 toinen lisätalousarvio mukaan lukien.

Luvun 35.10 määrärahojen yleisnäkymä, 1 000 euroa

Momentti	Momentin nimi	TA 2026	TAE 2027	Muutos
35.10.20	Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito	4 340	3 040	-1 300
35.10.21	Eräät luonnonsuojelun menot	15 615	16 429	814
35.10.22	Eräät ympäristömenot	4 830	4 830	-
35.10.23	Itämeren ja vesien suojelun edistäminen	12 235	12 235	-
35.10.52	Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	49 071	45 719	-3 352
35.10.61	Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen	8 142	10 042	1 900
35.10.63	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot	39 380	43 380	4 000
35.10.66	Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	2 062	2 062	-
35.10.67	Siirto Ympäristövahinkorahastolle	3 000	3 000	-
Yhteensä		**138 675**	**140 737**	**2 062**

Hiilineutraali Suomi (Yleisperustelut luku 6 Kestävä kehitys)

- Luonnon monimuotoisuus- sekä vesien- ja ympäristönsuojelu -kokonaisuuden määrärahatason arvioidaan nousevan hieman edellisvuodesta ollen n. 138 milj. euroa. Kasvua selittää mm. metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaan (METSO) tehdyt lisäykset.
- Uusiutuva energia ja energiatehokkuus -kokonaisuuden osalta määrärahat alenevat merkittävästi, eli n. 235 milj. eurolla vuodesta 2026. Energiatuen määrärahojen vähennystä edellisestä vuodesta selittää määräaikaisen elpymis- ja palautumissuunnitelman rahoituksen poistuminen elpymisvälineen toteutusvaiheen päättyessä.
- Globaali ulottuvuus -teeman kohdistettavat määrärahat alenevat n. 19 milj. eurolla vuodesta 2026. Tämän taustalla on hallituskauden aikana päätetyt kehitysyhteistyöhön kohdistuvat lisäsopeutustoimet.
- Tutkimukseen ja kehittämiseen kohdennettavat määrärahat alenevat n. 22 milj. eurolla vuodelle 2026 budjetoituun verrattuna. Tämän taustalla ovat mm. hallituksen säästöpäätökset, joiden myötä T&K-rahoituslakia muutetaan.
- Liikenneteemaan lukeutuvat määrärahat ovat sekä v. 2026 että erityisesti v. 2027 korkealla tasolla, nousten reilulla 110 milj. eurolla n. 545 milj. euroon v. 2027. Teeman määrärahatasoa korottavat etenkin useat raideliikennehankkeet, joita rahoitetaan hallituksen investointiohjelmasta. Investointiohjelmasta on sovittu rahoitettavaksi mm. isojen kaupunkien vuosien 2024—2035 maankäyttöä, asumista ja liikennettä (MAL) koskevien sopimusten toimenpiteet, jotka sisältävät mm. useita raitiotiehanketta.
- Maa- ja metsätalouden sekä maankäyttösektorin menot alenevat 56 milj. eurolla vuodelle 2026 budjetoituun verrattuna. Tämä johtuu etenkin rakennerahastomäärärahojen alenemisesta.

Hiilineutraali Suomi, keskeiset toimenpiteet, milj. euroa (Yleisperustelut luku 6 Kestävä kehitys)

Teema	2026 (sis. lisätalousarviot)	TAE 2027
Luonnon monimuotoisuus sekä vesien- ja ympäristönsuojelu	133,3	138,1
Uusiutuva energia ja energiatehokkuus	632,4	397,7
Globaali ulottuvuus	186,2	167,1
Tutkimus ja kehittäminen	388,2	366,0
Liikenne	431,9	544,7
Maa- ja metsätalous sekä maankäyttösektori	666,4	610,7
Yhteensä	**2 438**	**2 224**